

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№4 (2)

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, aprel.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golischeva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhridinov Zafarjon Fakhridin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI IQTISODIYOTDA "AKT XIZMATLARI"	
TUSHUNCHASI VA ULARNING EKSPORT SALOHİYATI.....	14
Shermatov Sherzod Xotamovich	
RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI KORXONALAR	
RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI	20
Amonov Mirzohid Tuymuratovich, Xodjayev Anvar Rasulovich	
TIJORAT BANKLARINING BYUDJET MABLAG'LARI HISOBIGA MOLİYALASHTIRILADIGAN	
LOYIHALARDAGI ISHTIROKINI KUCHAYTIRISH MEXANIZMLARI	26
Maxmudov Rahimjon Hamid o'g'li	
KORPORATIV BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI.....	33
Shakirova Gulbaxor Sharipdjanovna	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHDA XORIJIY TAJRIBALAR TAHLILI VA UNI O'ZBEKISTON	
SHAROITIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI	38
Ne'matova Mavsuma, Xolmamatov Diyorbek	
ВЛИЯНИЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННУЮ АКТИВНОСТЬ ПРОМЫШЛЕННЫХ	
ПРЕДПРИЯТИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	43
Буранова Лола Вахобовна	
ФИНТЕХ-ЭКОСИСТЕМА КАК ФАКТОР ИНКЛЮЗИВНОГО И УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ	
ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА: СТРУКТУРНЫЙ АНАЛИЗ И ПЕРСПЕКТИВЫ	
ТРАНСФОРМАЦИИ	54
Эшмуротов Дониёр Ихтиёр угли	
ZAMONAVIY MARKETING KONSEPSIYALARI ASOSIDA XIZMATLAR RAQOBATBARDOSHLIGINING	
USLUBIY JIHATLARI.....	60
Ostonaqulova Gulsaraxon Matyoqub qizi, Fayzullayeva Zamira Alijonovna	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA SERVIS	
XAVFSIZLIGI INDEKSI: SAMARQAND VILOYATI MISOLIDA	64
Shodmanova Zubayda Ubaydullayevna	
QURILISH FAOLIYATI SOHALARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING ILG'OR	
XORIJIY TAJRIBALARI	
Xusanov Kamoliddin Xolmamat o'g'li	
INSON KAPITALI VA KADRLAR SALOHİYATINI BOSHQARISHNING NAZARIY KONSEPSIYALARI	73
Abdullo Sohibov	
O'ZBEKISTONDA URBANIZATSIYA JARAYONLARI JADALLASHUVI VA UNING	
HUDUDIY XUSUSIYATLARI	84
Mamanazarov Oybek Shomurodovich	
KORXONALAR MOLİYAVIY HOLATINI MOLİYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARI (MHXS)	
ASOSIDA BAHOLASHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	91
Xamidov Javoxir Shavkat o'g'li	
BIZNES JARAYONLARINI MONITORING QILISH TIZIMINING HOZIRGI	
HOLATI TAHLILI.....	95
Dadajonova Madina Ravshan qizi	
O'ZBEKISTON VA XORIJIY MAMLAKATLARDA BENEFITSIAR MULKDOR KONSEPSIYASINI	
QO'LLASHNING DOLZARB MASALALARI	100
Ochilov Farhod Malikovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHNING MAKROIQTISODIY SAMARADORLIGINI	
BAHOLASH (GDP, BANDLIK VA INVESTITSİYALAR KESIMIDA)	106
Hayitov Jamshid Xolboyevich	

INVESTITSION JOZIBADORLIKKA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	111
Mamatqulova Hafiza Bahodir qizi IPOTEKA BOZORI MUAMMOLARINING EMPERIK TAHLILI VA ULARNI BARTARAF ETISH STRATEGIYALARI.....	118
Ollokulova Feruza Mansurovna, Safarova Dilrabo Baxriddin qizi MILLIY IQTISODIYOT RAQOBATIDA NAZARIY VA AMALIY QARASHLAR.....	122
Karimova Iroda Abdusattarovna KORPORATIV BANK XIZMATLARIGA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR HAMDA ZAMONAVIY BIZNES MODELLARNI JORIY ETISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI.....	128
Qurbonov Abror Abdullayevich GREEN ECONOMY DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN AND INDONESIA: A COMPARATIVE STUDY.....	133
Ibrokhimova Iroda Ikromjon Kizi. Askolani. Javliyev Nuriddin Bektemir o'g'li AHOI BANDLIGINI TA'MINLASHDA REKRUTING AGENTLIKLARINING O'RNI.....	142
Sherkulova Nodirabegim Baxordin qizi ФАКТОРЫ ТЕКУЧЕСТИ КАДРОВ И МЕХАНИЗМЫ УДЕРЖАНИЯ ПЕРСОНАЛА В СОВРЕМЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЯХ УЗБЕКИСТАНА.....	148
Джураева Гузаль Шавкатовна BUDJET DAROMADLARI TARKIBIDAGI SOLIQLARNING ULUSHINI BOSHQARISH.....	156
Abduraxmonova Gulmira Sobir qizi RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA AVTOSERVIS SHOXOBCHALARINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	161
Marqayev Xurshid Aliqulovich THE ECONOMIC NATURE OF HUMAN CAPITAL AND ITS RECOGNITION IN ACCOUNTING AS AN OBJECT OF ECONOMIC ANALYSIS.....	165
Zafar Qodirov Abdivaxobovich O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARINING SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	170
Ibragimov G'ayrat Ablaqulovich. Tursunov Ozod Matlubovich Shukurova Nilufar Qahramonova IMPROVING THE EFFICIENCY OF INNOVATIVE SERVICES IN THE DIGITAL ECONOMY.....	175
Mirzaev Kulmamat Djanzakovich NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTLARI MOLIVAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASHDA INTEGRAL KO'RSATKICHLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	179
Aliyev Arslon Salom o'g'li A STUDY ON THE COLLABORATIVE MECHANISM OF DIGITAL ARCHIVES GOVERNANCE AND TALENT GOVERNANCE: AN ANALYSIS BASED ON JOB COMPETENCY, PERFORMANCE EVALUATION, AND ORGANIZATIONAL EFFECTIVENESS.....	184
Wang Biao USTAMA ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARINING MAZMUNI VA UNI XALQARO STANDARTLARGA MUVOFIQ TAKOMILLASHTIRISH.....	190
Tashnazarova Dilfuza Samiddinovna INTEGRATSIYA SAMARADORLIGINI O'LCHASHNING METODOLOGIK MODELI VA INDIKATORLAR TIZIMI.....	195
Aliqulov Abbos Baxtiyor o'g'li XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA XIZMATLAR SIFATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	202
Xudoyorov Lochinbek Bahromovich	

MOLIYAVIY HISOBOTLAR AUDITINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI	207
Elomonov Dadaxon Ozodullayevich	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA IQTISODIY RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI	213
L.S. Azimova	
THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF IFRS AND FINANCIAL REPORTING	218
Tojiboyev Abdullajon Kamoliddin o'g'li	
PAXTA-TO'QIMACHILIK SANOATIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIKNING HUQUQIY ASOSLARI	223
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li	
TURIZM KORXONALARIDA XIZMATLAR SIFATINI OSHIRISH ORQALI RAQOBATBARDOSHLIKNI KUCHAYTIRISHNING ZAMONAVIY BOSHQARUV MEXANIZMLARI	227
Ergasheva Zarifa Baxtiyarovna	
CHO'L-YAYLOV CHORVACHILIGI MAJMUASI RIVOJLANTIRISH	232
Nurmanov Sherzod Xujayarovich	
KREDITORLAR REYTINGINI MASHINAVIY O'QITISHGA ASOSLANGAN BASHORATLASH ALGORITMLARI	237
Beknazarov Ulug'bek Zafar o'g'li	
MIKROIQTISODIYOTDA ISTE'MOLCHILAR XULQ-ATVORI VA TALAB SHAKLLANISHI OMILLARI	242
Raximov Azizbek Saliyevich	
OLIY TA'LIMNI MOLIYALASHTIRISHNING ILG'OR XORIJIY Tajribasi: AQSH MISOLIDA	246
Kurbanov Baxodir Negmatullayevich	
O'ZBEKISTON TURIZM INDUSTRIYASINI BOSHQARISHDA INNOVATSION YONDASHUVLARNI JORIY ETISH USULLARI	250
Ashurova Shaxnoza Almasovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI KORXONALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING NAZARIY ASOSLARI	257
Sharipova Shahlo Istamovna	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA XIZMATLAR SIFATINI TAKOMILLASHTIRISH	262
Xudoyorov Lochinbek Bahromovich	
XIZMATLAR SOHASIDA MIJOZ QONIQLASHINI OSHIRISH MEXANIZMLARI: QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI MISOLIDA	278
Aqsungul Usenova Tenel qizi, Qoraqalpoq davlat universiteti	
Dawletmuratov Adilbay Mirzaboyevich	
O'ZBEKISTONDA QANDOLAT MAHSULOTLARI BOZORINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI	283
Azlarova Munira Muhammad-Amin qizi	
TA'LIM XIZMATLARI BOZORINI SHAKLLANTIRISH, RIVOJLANTIRISH VA KO'RSATKICHLARINI O'RGANISH	289
Bozorova Madina Raxmat qizi	
IMPROVING SERVICE QUALITY MONITORING IN SERVICE ENTERPRISES BASED ON DIGITAL TECHNOLOGIES	294
Xudoyorov Lochinbek Bahromovich	
KREDITLASH MEXANIZMINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI VA UNING TARIXIY RIVOJLANISH BOSQICHLARI	299
Ortiqov Husan Usmonaliyevich	

O'ZBEKISTONDA QIMMATLI QOG'OZLAR BOZORI MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH YO'NALISHLARI	304
Abdusalomov Ozodbek Baxtiyor o'g'li XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA SERVIS XAVFSIZLIGI INDEKSI: SAMARQAND VILOYATI MISOLIDA	311
Shodmanova Zubayda Ubaydullayevna O'ZBEKISTONDA EKSPORTNI OSHIRISHDA AKT RIVOJLANISHINING O'RNI.....	315
Sadriddinov Ulug'bek Jaloliddin o'g'li QURILISH FAOLIYATI SOHALARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING ILG'OR XORIJIY TAJRIBALARI.....	322
Xusanov Kamoliddin Xolmamat o'g'li INSON KAPITALI VA KADRLAR SALOHİYATINI BOSHQARISHNING NAZARIY KONSEPSIYALARI	326
Abdullo Sohibov SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA TIJORAT BANKLARIDA RISK-MENEJMENT SAMARADORLIGINI OSHIRISH	331
Davronov Sanjar Ziyotovich SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA BOSHQARUV QARORLARINI QABUL QILISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	336
Ashrapova Noilaxon Niyazxanovna ISHLAB CHIQUARISH KORXONALARINI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING XORIJIY TAJRIBASI TAHLILI VA UNGA ILMIY YONDASHUVLAR.....	340
Ochilov Baxtiyor Muminjonovich THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF IFRS AND FINANCIAL REPORTING.....	346
Tojiboyev Abdullajon Kamoliddin ugli SIRKULYAR IQTISODIYOTGA O'TISH: MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR	351
Astanakulov Olim Tashtemirovich Muxammad Id Balbaa (Muhammad Eid Balbaa) Habibe Elif Kutlugun (Habibe Elif Kutlugun) GLOBAL IQLIM O'ZGARISHI FONIDA EKOLOGIK SIYOSAT VA BARQAROR RIVOJLANISH STRATEGIYALARI.....	357
Xamzayev Abdushukur Xudoyqulovich INTERNATIONAL MARKETING STRATEGIES FOR UZBEKISTAN'S TEXTILE INDUSTRY: CHALLENGES, OPPORTUNITIES, AND ECONOMETRIC EVIDENCE	362
Aziz Kurbanovich Abdullaev Sarvarbek Allayev Erkin ugli Shavkat Asrolovich Ruziev DIRECTIONS FOR TOURISM DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN BASED ON DIGITAL TECHNOLOGIES	369
Mirzaev Kulmamat Djanzakovich TEMIR YO'L TRANSPORTIDA SOLIQQA TORTISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI TAHLILI ("O'ZBEKISTON TEMIR YO'LLARI" AJ MISOLIDA).....	373
Barotov Baxtiyor Vaxobovich CHIQUINDILARNI QAYTA ISHLASHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI VA BARQAROR RIVOJLANISHDAGI O'RNI	377
Muxitdinova Kamola Alisherovna TRANSPORT LOGISTIKASIDA TAVAKKALCHILIKLARNI SUG'URTALASH: O'ZBEKISTON VA AQSH TAJRIBASI ASOSIDA TAQQOSIY TAHLIL.....	381
Jabborov Islom Xusan o'g'li YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINING IQTISODIY SALOHİYATINI BARQAROR BOSHQARISH.....	385
Xayrullayev Shaxram Yunus o'g'li	

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SERVIS KORXONALARIDA XIZMATLAR SIFATI BOSHQARUVINING ZAMONAVIY MODELLARI	392
Xudoyorov Lochinbek Bahromovich	
BIZNES JARAYONLARI MONITORINGI SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEZONLARI VA KO'RSATKICHLARI.....	398
Dadajonova Madina Ravshan qizi	
SIRKULAR IQTISODIYOT KONSEPSIYASINI AMALGA OSHIRISHNI BAHOLASH KO'RSATKICHLARINI (INDIKATORLARINI) SHAKLLANTIRISH.....	403
Sharifxo'jayeva Xonzodaxon A'lo qizi	
TURIZM QISHLOQLARINI SHAKLLANTIRISH MEZONLARI VA INDIKATORLARI TIZIMI	408
Xudaynazarova Dilorom	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIVAVIY BOSHQARUV VA BOSHQARUV HISOB TIZIMINING AMALIYOTI: MUAMMOLAR VA TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	416
Xojiboyev Muxiddin Shodimuxamedovich	
DAVLAT XARIDLARI JARAYONIDA XAVFLARNI IDENTIFIKATSIYA QILISH, TASNIFLASH VA RISKKA ASOSLANGAN ICHKI AUDITNI TAKOMILLASHTIRISH	421
Meliboyev Askar Eshmuratovich	
DEVELOPING GARMENT MANUFACTURING STRATEGY IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION	426
Mahbuba Rahmonova	
Feruza Mansurovna Ollokulova	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGIDA INVESTITSIYA SIYOSATINING IQTISODIY AHAMIYATI	430
Bakhit Mambetnazarov	
Atabek Tureev	
SOLIQ TUSHUMLARI VA MAJBURIY AJRATMALARNING DAVLAT MOLIVASIDAGI O'RNI: 2020-2025 YILLAR TAHLILI VA ISTIQBOLI.....	434
Olimov Shukurulla Dilshodjon o'g'li	
ФАКТОРЫ ТЕКУЧЕСТИ КАДРОВ И МЕХАНИЗМЫ УДЕРЖАНИЯ ПЕРСОНАЛА В СОВРЕМЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЯХ УЗБЕКИСТАНА	439
Джураева Гузаль Шавкатовна	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK KORXONALAR IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	447
Mamirov Zamir Uzoq o'g'li	
XORIJIIY TO'G'RIDAN-TO'G'RI INVESTITSIYALARNI JALB ETISHDA O'ZBEKISTON TAJRIBASI: MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR.....	453
Xatamov Nurbek Ochilidievich	
DAVLAT BYUDJETI XARAJATLARI HISOB VA TAHLILINING AMALDAGI TIZIMI	458
Ostonokulov Azamat Abdurkarimovich	
Tursinbaev Gafur Jolmurzaevich	
MOLIVAVIY HISOBOTLAR AUDITINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI	464
Elomonov Dadaxon Ozodullayevich	
СТРАХОВАНИЕ КАК ИНСТРУМЕНТ СНИЖЕНИЯ ФИНАНСОВЫХ ПОТЕРЬ ОТ НЕПРЕДВИДЕННЫХ РИСКОВ, ОКАЗЫВАЮЩИХ ВЛИЯНИЕ НА ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКУЮ ПРИБЫЛЬ (ДОХОД).....	470
Азимжон Мелиев Муродулло угли	
A STUDY ON THE COLLABORATIVE MECHANISM OF DIGITAL ARCHIVES GOVERNANCE AND TALENT GOVERNANCE: AN ANALYSIS BASED ON JOB COMPETENCY, PERFORMANCE EVALUATION, AND ORGANIZATIONAL EFFECTIVENESS	475
Wang Biao	

SANOAT KORXONALARI INNOVATSION SALOHİYATINI BAHOLASH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH	481
Bahodirov Shohruh Bahodir o'g'li	
QIMMATLI QOG'OZLAR BOZORINI TARTIBGA SOLISHNING XALQARO TAJRIBASI.....	488
Mallabayev Jobir Baxtiyorovich	
ANALYSIS OF THE FINANCIAL AND ECONOMIC ACTIVITY REPORTS OF OOO SAM TRADING STROY	493
Usmonova Dilfuza Ilhomovna	
WAYS TO IMPROVE THE USE OF FOREIGN EXPERIENCE IN THE TRANSPORT AND LOGISTICS CLUSTER IN THE NEW UZBEKISTAN.....	500
Musayeva Shoirazimovna	
FOUNDATIONS FOR THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF TRANSPORT LOGISTICS IN UZBEKISTAN	507
Muradov Alisher Kurbanbaevich	
DAVLAT MULKINI BOSHQARISHNING INNOVATSION VA RAQAMLI MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	513
Musurmonqulov Muhammad Ural o'g'li	
KORXONALARNING INVESTITSIIYA FAOLIYATINI STRATEGIK BOSHQARISH: NAZARIYA VA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR INTEGRATSIYASI.....	521
No'monjonova Muazzam Mahbubjon qizi	
KORXONALARDA DEBITORLIK VA KREDITORLIK QARZLARNI BOSHQARISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	526
Mirzaev Ozod Furkatovich	
INVESTITSIIYA LOYIHALARINI MOLİYALASHTIRISH MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH: GIDROENERGETIKA SEKTORI MISOLIDA.....	531
Xusanov Shaxbozbek Shuxratjon o'g'li	
ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ИННОВАЦИИ В КРАУДФАНДИНГЕ: БЛОКЧЕЙН, ИИ И БУДУЩЕЕ ИНВЕСТИРОВАНИЯ	538
Хамидова Фаридахон Абдулкарим кизи	
Каримова Азиза Аъзамиддин кизи	
BANK TIZIMIDA QO'LLANILADIGAN RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING TURLARI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	545
Ollokulova Feruza Mansurovna	
Xursanova Shaxnoza Anvar qizi	
TA'LIM MUASSASALARIDA QO'SHIMCHA TA'LIM XIZMATLARINI BOSHQARISHNING NAZARIY YONDASHUVLARI	549
Safarova Kamola Shuxrat qizi	
QASHQADARYO VILOYAT MINTAQASINING IQTISODIY XAVFSIZLIK DARAJASI VA UNI BAHOLASH USLUBIYATI	553
Nurxonov Komiljon Tovkarayevich	
AYOLLARGA NISBATAN ZO'RAVONLIKNING IQTISODIY OQIBATLARI VA UNI KAMAYTIRISHNING BARQAROR RIVOJLANISHDAGI O'RNI.....	562
Feruza Bahodirxonovna Ibragimova	
ИНВЕСТИЦИОННЫЙ И ИННОВАЦИОННЫЙ ПОТЕНЦИАЛ ТУРИЗМА В УЗБЕКИСТАНЕ: СТРУКТУРНЫЕ ТРАНСФОРМАЦИИ И НОВЫЕ ИСТОЧНИКИ РАЗВИТИЯ	567
Насиров Дилшод Фархадович	
Асадов Амалжон Мехрожевич	
Ахматов Алинура Дилшодович	

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ МОДЕЛИ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ	572
Насиров Дилшод Фархадович	
Хамраева Севара Мамуржановна	
Бахтиярова Алтынгул Бахтияровна	
INVESTITSION JOZIBADORLIKKA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI	579
Mamatqulova Hafiza Bahodir qizi	
ЦИФРОВЫЕ ПЛАТФОРМЫ КАК НОВАЯ ФОРМА ОРГАНИЗАЦИИ	
БИЗНЕСА – ЭВОЛЮЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ И ИНСТИТУЦИИ	586
Рахмонов Хумоюн Рустамжон угли	
XORIY BANKLARNING YANGI BOZORLARGA KIRISH STRATEGIYALARI VA ULARNING	
MILLIY BANK TIZIMLARIGA TA'SIRI ("IPOTEKA-BANK" AKSIYADORLIK	
TIJORAT BANKI MISOLIDA)	598
Kadirov Vaxid Marimbayevich	
Rajabboyeva Asaxon Mahmud qizi	
OECD VA YEVRONA ITTIFOQI MAMLAKATLARIDA BILVOSITA SOLIQQA TORTISH	
TIZIMLARINING QIYOSIY TAHLILI VA O'ZBEKISTONDA UNI TAKOMILLASHTIRISH	
ISTIQBOLLARI	605
Tuxliyev Bozor Karimovich	
Dusiyarov Sherzod Xolmuratovich	
JISMONIY TARBIYANING INSON SALOMATLIGINI MUSTAHKAMLASHDAGI ROLI	614
Abdilaxatov Zafar Abdigapirovich	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ	
СТРУКТУРЫ УПРАВЛЕНИЯ ПРОЕКТАМИ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ ТАМОЖНИ	621
Ли Ирина Валентиновна	
JA'ON IQTISODIYOTIDA O'ZBEKISTONNI TUTGAN O'RNI VA UNI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI	627
Boboqulov Sanjar Bahromqulovich	
OBODONLASHTIRISH XIZMATLARI IJTIMOYIY MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	633
Hayitov Jamshid Xolvoyevich	
Ibragimova Gulhayo Nuriddin qizi	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI TAHLILI	638
Hamroyeva Sabina Ismoil qizi	
EXPLORATION OF TOURISM FLOW GENERATING IN SAMARKAND	
UNDER THE BACKGROUND OF DIGITAL ECONOMY	644
Jie YANG	
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ОЗДОРОВИТЕЛЬНОГО ТУРИЗМА В УЗБЕКИСТАНЕ	651
Усманова Диляфруз Каршиевна	
YASHIL ISTE'MOL XULQ-ATVORINI SHAKLLANTIRISH OMILLARI VA	
STRATEGIK ISTIQBOLLARI	656
Ishmuratov Baxodir Xusanovich	
O'ZBEKISTONDA INFLYATSIYA VA FOIZ SIYOSATINING BANK KREDITLARIGA TA'SIRI	661
Ibragimova Saule Orinbaevna	
IJTIMOYIY HIMOYA TIZIMI SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA	
IJTIMOYIY-IQTISODIY KO'RSATKICHLARNING ROLI: STATISTIK YONDASHUV	665
Qurbonboyev Abdulla Mansur o'g'li	
O'ZBEKISTONDA INFLYATSIYAGA QARSHI KURASH DASTURINI	
AMALGA OSHIRISH YO'NALISHLARI	671
Murtazayev Ulug'bek Abdisalom o'g'li	

O'ZBEKISTONDA INFLYATSIYAGA QARSHI KURASH DASTURINI AMALGA OSHIRISH YO'NALISHLARI

Murtazayev Ulug'bek Abdusalom o'g'li
Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti
Iqtisodiyot yo'nalishi magistranti

Annotatsiya: Maqolada O'zbekistonda inflyatsiyaga qarshi kurash dasturini amalga oshirishning institutsional, monetar, fiskal va tarkibiy yo'nalishlari tahlil qilingan. Markaziy bankning inflyatsion targetlash rejimi, narxlar barqarorligini ta'minlash mexanizmlari, 2010, 2015 va 2020-2025-yillardagi CPI dinamikasi hamda 2030-yilgacha bo'lgan davr uchun ustuvor chora-tadbirlar ilmiy asoslangan. Tadqiqot natijalari inflyatsiyani pasaytirish faqat foiz stavkasi orqali emas, balki budjet intizomi, raqobatni kuchaytirish, import inflyatsiyasi xavfini kamaytirish va aholining inflyatsion kutilmalarini boshqarish bilan uyg'un olib borilishi zarurligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: inflyatsiya, inflyatsion targetlash, pul-kredit siyosati, narxlar barqarorligi, fiskal intizom, O'zbekiston.

Аннотация. В статье анализируются институциональные, монетарные, фискальные и структурные направления реализации антиинфляционной программы в Узбекистане. Рассмотрены режим инфляционного таргетирования Центрального банка, динамика индекса потребительских цен за 2024-2026 годы и приоритетные меры до 2030 года. Результаты исследования показывают необходимость сочетания процентной политики с бюджетной дисциплиной, развитием конкуренции и управлением инфляционными ожиданиями.

Ключевые слова: инфляция, инфляционное таргетирование, денежно-кредитная политика, ценовая стабильность, фискальная дисциплина, Узбекистан.

Abstract. The article examines institutional, monetary, fiscal and structural directions for implementing an anti-inflation program in Uzbekistan. It analyzes the Central Bank's inflation-targeting regime, CPI dynamics for 2010, 2015 and 2020-2025, and priority measures up to 2030. The findings indicate that disinflation requires not only interest-rate policy, but also fiscal discipline, stronger competition, reduced imported-inflation risks and credible management of inflation expectations.

Key words: inflation, inflation targeting, monetary policy, price stability, fiscal discipline, Uzbekistan.

KIRISH

Inflyatsiya makroiqtisodiy barqarorlikka bevosita ta'sir ko'rsatadigan eng muhim ko'rsatkichlardan biridir. Narxlar umumiy darajasining yuqori va beqaror o'sishi aholining real daromadlarini qisqartiradi, jamg'arish va investitsiya qarorlarida noaniqlikni kuchaytiradi hamda ishlab chiqaruvchi subyektlar uchun xarajatlarni rejalashtirishni murakkablashtiradi. Shu sababli inflyatsiyaga qarshi siyosat O'zbekiston iqtisodiy islohotlarining markaziy yo'nalishlaridan biri sifatida qaralmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 18-noyabrdagi "Inflyatsion targetlash rejimiga bosqichma-bosqich o'tish orqali pul-kredit siyosatini takomillashtirish to'g'risida"gi PF-5877-son¹ Farmonida Markaziy bank zimmasiga pul-kredit siyosatini 2020-yildan boshlab inflyatsion targetlash rejimiga bosqichma-bosqich o'tkazish, inflyatsiyani 2021-yilda 10 foizgacha pasaytirish va 5 foizlik doimiy maqsadni shakllantirish vazifasi yuklatilgan [1]. Mazkur yondashuv inflyatsiyani ma'muriy cheklovlar orqali emas, balki foiz stavkasi, likvidlikni boshqarish, kommunikatsiya siyosati va iqtisodiy agentlar kutilmalariga ta'sir qilish orqali jilovlashni nazarda tutadi.

Mavzuning dolzarbligi shundaki, 2024-yilda energiya tariflari islohoti, global tovar narxlarini tebranishi va ichki talabning faollashuvi fonida inflyatsion bosim qayta kuchaydi. Markaziy bank ma'lumotlariga ko'ra, yillik inflyatsiya 2024-yilning may oyida 10,6 foizga yetgan bo'lsa, 2025-yilning oxiriga kelib 7,3 foizgacha pasaydi,

¹ <https://lex.uz/docs/-4600824>

2026-yilning mart oyida esa 7,1 foizni tashkil etdi [2]. Bu pasayish tendensiyasi mavjudligini ko'rsatsa-da, 5 foizlik maqsadga erishish uchun kompleks dasturiy yondashuv talab etiladi.

Maqolaning maqsadi — O'zbekistonda inflyatsiyaga qarshi kurash dasturini amalga oshirishning asosiy yo'nalishlarini ilmiy tahlil qilish, mavjud natijalarni baholash va 2030-yilgacha bo'lgan davr uchun amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat. Tadqiqot vazifalari sifatida inflyatsion targetlashning institutsional asoslarini o'rganish, CPI dinamikasini tahlil qilish, monetar va nomonetar omillarni guruhlash hamda antiinflyatsion siyosat samaradorligini oshirish bo'yicha takliflar berish belgilandi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Inflyatsiyani nazariy jihatdan tushuntirishda monetar, keynscha va institutsional yondashuvlar muhim o'rin egallaydi. Monetar yondashuv narxlar o'sishini pul massasining real ishlab chiqarish hajmidan tezroq kengayishi bilan izohlasa, keynscha yondashuv jami talab va jami taklif o'rtasidagi nomutanosiblikni asosiy omil sifatida ko'rsatadi. Zamonaviy iqtisodiy adabiyotlarda esa inflyatsiya ko'p omilli jarayon sifatida baholanadi: pul-kredit sharoitlari, fiskal defitsit, import narxlari, tarif siyosati, valyuta kursi va inflyatsion kutilmalar bir-biri bilan bog'langan holda narxlar dinamikasini shakllantiradi.

Markaziy bankning 2025–2027-yillarga mo'ljallangan pul-kredit siyosati yo'nalishlarida narxlar barqarorligi past va barqaror inflyatsiya darajasi sifatida talqin qilinadi. Unda 5 foizlik inflyatsion maqsad aholining daromad va jamg'armalari xarid qobiliyatini saqlash, uzoq muddatli xarajatlarni rejalashtirish va investitsiyalar uchun barqaror muhit yaratish bilan bog'lanadi [3]. Demak, inflyatsiya maqsadi oddiy statistik ko'rsatkich emas, balki makroiqtisodiy siyosat ishonchliligining mezonidir.

Xalqaro valyuta jamg'armasi O'zbekiston bo'yicha 2025-yilgi maslahatlarida iqtisodiy o'sish yuqori saqlanayotganini, fiskal va tashqi balanslarda yaxshilanish borligini, inflyatsiya esa qat'iy makroiqtisodiy va makroprudensial siyosat sharoitida asta-sekin pasayishi kutilayotganini qayd etadi [4]. Ushbu xulosa inflyatsiyaga qarshi siyosatni faqat Markaziy bankning vazifasi sifatida emas, balki hukumat, moliya sektori, real sektor va raqobat siyosati ishtirokidagi yagona dastur sifatida ko'rish zarurligini tasdiqlaydi.

Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, inflyatsion targetlash rejimining samaradorligi uch omilga bog'liq: birinchidan, Markaziy bankning operatsion mustaqilligi va foiz stavkasi kanali ishlashi; ikkinchidan, fiskal siyosatning targetga zid bo'lmasligi; uchinchidan, raqobat, logistika, energiya samaradorligi va bozor infratuzilmasi orqali taklif tomonidagi cheklovlarini kamaytirish. Shu jihatdan O'zbekiston tajribasida monetar choralar bilan tarkibiy islohotlarning uyg'unligi hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqotda tizimli tahlil, qiyosiy tahlil, statistik guruhlash, dinamik tahlil va hujjatlarni o'rganish metodlaridan foydalanildi. Ma'lumotlar bazasi sifatida O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining inflyatsiya dinamikasi va pul-kredit siyosati hisobotlari, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari, Statistika agentligining iste'mol narxlari indeksi bo'yicha press-relezlari hamda Xalqaro valyuta jamg'armasining O'zbekiston iqtisodiyoti bo'yicha hisobotlari olindi.

Tahlilning asosiy ko'rsatkichi sifatida yillik iste'mol narxlari indeksi asosidagi inflyatsiya darajasi tanlandi. Qo'shimcha ko'rsatkichlar sifatida oylik inflyatsiya, xizmatlar narxlari o'sishi, pul-kredit siyosatining asosiy stavkasi, import narxlari va aholi kutilmalariga ta'sir etuvchi kommunikatsiya kanallari ko'rib chiqildi. Maqolada 2024–2026-yillar oraliqidagi statistik faktlar dasturiy yondashuvning dastlabki natijalarini baholash uchun ishlatildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekistonda inflyatsiyaga qarshi siyosatning birinchi yo'nalishi — pul-kredit siyosatining ishonchli transmissiya mexanizmini shakllantirishdir. Markaziy bank hujjatlarida asosiy stavka pul-kredit siyosatining bosh instrumenti sifatida belgilangan bo'lib, u iqtisodiyotdagi foiz stavkalari va ichki talabga ta'sir etish orqali inflyatsiyani target atrofida shakllantirishga xizmat qiladi [6; 7]. Bunda pul bozoridagi qisqa muddatli stavkalarni asosiy stavkaga yaqinlashtirish, bank tizimi likvidligini boshqarish va qarorlarni oldindan tushuntirish muhim ahamiyatga ega.

Ikkinchi yo'nalish — fiskal siyosat va narxlar barqarorligi o'rtasidagi muvofiqlikni ta'minlashdir. Budget xarajatlarning keskin oshishi, subsidiyalarning aniq manzilsiz berilishi yoki davlat dasturlari orqali arzon kreditlarning kengayishi inflyatsion targetlash samaradorligini pasaytirishi mumkin. Shu sababli antiinflyatsion dasturda budget defitsitini nazorat qilish, davlat xarajatlari samaradorligini baholash va ijtimoiy qo'llab-quvvatlashni narxlarni sun'iy ushlab turish orqali emas, balki manzilli transfertlar orqali amalga oshirish maqsadga muvofiqdir [8; 9].

Uchinchi yo'nalish — taklif omillarini kengaytirish va xarajat inflyatsiyasini kamaytirishdir. O'zbekiston sharoitida oziq-ovqat, energiya, transport, kommunal xizmatlar va import qilinadigan xomashyo narxlari

inflyatsiya savatiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Statistika agentligi ma'lumotlarida 2025-yilda o'rtacha oylik CPI o'sishi 0,6 foiz bo'lgani, 2024-yilda esa bu ko'rsatkich 0,8 foizni tashkil etgani qayd etilgan [5]. Bu ijobiy siljish bo'lsa-da, xizmatlar va tartibga solinadigan tariflar segmentida bosim saqlanib qolishi mumkin. 1-jadval ma'lumotlaridan ko'rinadiki, 2010-yilda yillik inflyatsiya 7,3 foizni, 2015-yilda 5,6 foizni tashkil etgan. Keyingi bosqichda iqtisodiyotning liberallasuvi, pandemiya va tashqi narx shoklari ta'sirida 2020-yilda ko'rsatkich 11,1 foizga, 2022-yilda esa 12,3 foizga yetdi. 2023–2025-yillarda inflyatsiya pasayish trayektoriyasiga o'tib, 2025-yil yakunida 7,3 foizga tushdi. Biroq 5 foizlik target bilan amaldagi daraja o'rtasida tafovut mavjudligi inflyatsiyaga qarshi kurash dasturining keyingi bosqichida monetar, fiskal va tarkibiy choralarni uyg'unlashtirish zarurligini bildiradi (1-jadval).

**1-jadval. O'zbekistonda yillik inflyatsiya dinamikasi
va antiinflyatsion siyosat bosqichlari² [2]**

Davr	Yillik inflyatsiya, %	Makroiqtisodiy holat	Dasturiy xulosa
2010	7,3	Inqirozdan keyingi barqarorlashuv	Qat'iy pul-kredit siyosati natijasi
2015	5,6	Nisbatan past inflyatsiya davri	Narx barqarorligini saqlash ustuvor bo'lgan
2020	11,1	Pandemiya sharoitida talab va taklif shoklari	Qo'llab-quvvatlash va narx barqarorligi muvozanati zarur
2021	10,0	Iqtisodiy tiklanish va targetlashga o'tish bosqichi	Kutilmalarni boshqarish kuchaytirildi
2022	12,3	Tashqi narxlar va logistika bosimi	Qat'iy monetar javob va import inflyatsiyasini yumshatish lozim
2023	8,8	Pasayish bosqichi	Targetga yaqinlashtirish imkoniyati oshdi
2024	9,8	Tarif islohoti va xarajat bosimi	Ijtimoiy himoya bilan uyg'un siyosat zarur
2025	7,3	Barqarorlashuv va pasayish tendensiyasi	5 foizlik targetga bosqichma-bosqich yaqinlashish zarur

To'rtinchi yo'nalish — import inflyatsiyasini kamaytirish va valyuta bozori barqarorligini ta'minlashdir. O'zbekiston iqtisodiyotida ayrim iste'mol tovarlari, uskunalar va xomashyo importga bog'liq bo'lgani uchun tashqi narxlar va valyuta kursi tebranishi ichki narxlarga tez o'tadi. Markaziy bank hujjatlarida suzuvchi valyuta kursi inflyatsion targetlashning zarur sharti sifatida ko'rsatiladi, chunki u tashqi shoklarga moslashish mexanizmi vazifasini bajaradi [3]. Shu bilan birga, valyuta kursining keskin tebranishlarini yumshatish uchun oltin-valyuta zaxiralari, eksportni diversifikatsiya qilish va import logistikasini arzonlashtirish siyosati uyg'un olib borilishi lozim.

Beshinchi yo'nalish — raqobat va bozor infratuzilmasini rivojlantirishdir. Raqobat yetarli bo'lmagan bozorlarda narxlar xarajat o'zgarishiga nisbatan tezroq oshadi, lekin pasayish davrida sust moslashadi. Shuning uchun antiinflyatsion dasturda monopol segmentlarni qisqartirish, ulgurji savdo va logistika markazlarini kengaytirish, oziq-ovqat zanjirlarida ortiqcha vositachilik xarajatlarini kamaytirish, raqamli monitoring orqali hududlar kesimida narx tafovutlarini tahlil qilish zarur.

Oltinchi yo'nalish — inflyatsion kutilmalarni boshqarishdir. Aholi va biznes kelajakda narxlar oshishiga ishonsa, ish haqi, shartnoma narxlari va savdo ustamalarini oldindan ko'tarishga harakat qiladi. Bu esa inflyatsiyaning o'z-o'zini kuchaytiruvchi mexanizmini yuzaga keltiradi. Markaziy bankning ochiq kommunikatsiyasi, prognozlarning tushunarli e'lon qilinishi, asosiy stavka qarorlarining izohlanishi va statistik ma'lumotlarning muntazam yangilanishi kutilmalarni pasaytirishda muhim vosita hisoblanadi [6; 7].

Yettinchi yo'nalish — energetika va kommunal tariflar islohotini ijtimoiy himoya bilan bog'lashdir. Energiya narxlarini iqtisodiy asoslangan darajaga keltirish uzoq muddatda resurslardan oqilona foydalanish va budjet yukini kamaytiradi. Biroq qisqa muddatda tarif o'zgarishlari CPIga ta'sir qiladi. Shu bois tarif islohoti bosqichma-bosqich amalga oshirilishi, kam ta'minlangan oilalar uchun kompensatsiya mexanizmlari aniq ishlashi va energiya samaradorligini oshirish dasturlari bilan birga yuritilishi kerak.

Umuman, O'zbekistonda inflyatsiyaga qarshi kurash dasturining samaradorligi monetar qat'iylik bilan cheklanmasligi kerak. Narxlar barqarorligi uchun bir vaqtning o'zida pul-kredit siyosati, fiskal intizom, valyuta

2 Manba: muallif ishlanmasi

bozori barqarorligi, raqobat siyosati, ijtimoiy himoya va ishlab chiqarish samaradorligi o'zaro muvofiqlashtirilgan bo'lishi zarur. Bunday kompleks yondashuv 2030-yilgacha inflyatsiyani barqaror pasaytirish va iqtisodiy o'sish sifatini yaxshilash imkonini beradi [4; 9; 10].

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonda inflyatsiyaga qarshi siyosatning institutsional poydevori shakllangan: inflyatsion targetlash rejimi joriy etilgan, 5 foizlik o'rta muddatli maqsad belgilangan, asosiy stavka bosh instrument sifatida qo'llanmoqda va Markaziy bank kommunikatsiya siyosati kuchaymoqda. 2025-yil oxiri va 2026-yil boshidagi inflyatsiya dinamikasi pasayish tendensiyasini ko'rsatsa-da, targetga barqaror erishish uchun dasturiy choralar chuqurlashtirilishi lozim.

Birinchidan, 2026–2030-yillarga mo'ljallangan yagona antiinflyatsion yo'l xaritasi ishlab chiqilishi zarur. Unda Markaziy bank, Iqtisodiyot va moliya vazirligi, Raqobat qo'mitasi, Statistika agentligi, Energetika vazirligi va mahalliy hokimliklarning vazifalari aniq ajratilishi kerak. Har bir chora bo'yicha KPI sifatida CPIga ta'sir, muddat, mas'ul tashkilot va kutilayotgan natija ko'rsatilishi maqsadga muvofiq.

Ikkinchidan, pul-kredit siyosatining foiz stavkasi kanali kuchaytirilishi lozim. Buning uchun banklararo pul bozori chuqurlashtiriladi, kredit stavkalarining asosiy stavkaga sezgirliги oshiriladi, imtiyozli kreditlar hajmi targetga zid bo'lmagan darajada nazorat qilinadi. Aks holda monetar qat'iylik real sektor kreditlari orqali yumshab ketadi va inflyatsion bosim qayta tiklanadi.

Uchinchidan, fiskal siyosat antiinflyatsion maqsad bilan muvofiqlashtirilishi kerak. Budget xarajatlari va davlat investitsiyalarini ustuvorlik bo'yicha saralash, subsidiyalarni manzillashtirish, energiya va transport sohasidagi islohotlarni ijtimoiy himoya bilan bog'lash inflyatsiya va ijtimoiy barqarorlik o'rtasida muvozanat yaratadi.

To'rtinchidan, oziq-ovqat va xizmatlar bozorida raqobatni kuchaytirish, logistika xarajatlarini kamaytirish, ombor va sovutkich infratuzilmasini rivojlantirish, import rasmiylashtiruvi va ichki savdo jarayonlarini raqamlashtirish taklif inflyatsiyasini yumshatadi. Ayniqsa mavsumiy narx o'zgarishlari yuqori bo'lgan hududlarda narx monitoringi va zaxira mexanizmlarini takomillashtirish zarur.

Beshinchidan, inflyatsion kutilmalarni pasaytirish uchun iqtisodiy siyosatning ochiqliги oshirilishi lozim. Markaziy bank qarorlari, tarif islohotlari, budget xarajatlari va ijtimoiy kompensatsiyalar bo'yicha tushunarli axborot berilishi aholining ishonchini mustahkamlaydi. Ishonchli kommunikatsiya yuqori inflyatsiya sharoitida foiz stavkasining ta'sirini kuchaytiradigan eng arzon institutsional instrumentlardan biridir.

Umuman olganda, O'zbekistonda inflyatsiyaga qarshi kurash dasturining keyingi bosqichi "monetar qat'iylik + fiskal intizom + tarkibiy islohot + ijtimoiy himoya" modeliga asoslanishi kerak. Ushbu model inflyatsiyani bosqichma-bosqich 5 foizlik targetga yaqinlashtirish, real daromadlarni himoya qilish va barqaror iqtisodiy o'sish uchun zarur narxlar muhitini yaratishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 18-noyabrdagi "Inflyatsion targetlash rejimiga bosqichma-bosqich o'tish orqali pul-kredit siyosatini takomillashtirish to'g'risida"gi PF-5877-son Farmoni // <https://lex.uz/docs/-4600824>
2. O'zbekiston Respublikasi Markaziy banki. Year-on-year, month-on-month and cumulative inflation. Update date: 6 April 2026 // <https://cbu.uz/en/monetary-policy/annual-inflation/indicators/>
3. The Central Bank of the Republic of Uzbekistan. Monetary Policy Guidelines for 2025 and the period of 2026-2027. - Tashkent, 2024.
4. International Monetary Fund. Republic of Uzbekistan: 2025 Article IV Consultation - Press Release and Staff Report. - Washington, D.C.: IMF, 2025.
5. Statistics Agency under the President of the Republic of Uzbekistan. Consumer price index (CPI) in the Republic of Uzbekistan, December 2025. - Tashkent, 2026.
6. The Central Bank of the Republic of Uzbekistan. Monetary Policy Report, 2025 Q4. - Tashkent, 2026.
7. Mishkin F.S. The Economics of Money, Banking, and Financial Markets. - 12th ed. - Pearson, 2019.
8. Blanchard O. Macroeconomics. - 8th ed. - Pearson, 2021.
9. World Bank. Uzbekistan Economic Update: Maintaining Reform Momentum. - Washington, D.C.: World Bank, 2024.
10. International Monetary Fund. World Economic Outlook: Policy Pivot, Rising Threats. - Washington, D.C.: IMF, 2025.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 4 (2)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>